

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 24 (951)

Reede, 31. august 1979

XXXI aastakäik

Tere, tipikas!

Esimene september on alati olnud tarkusepäev, õpingute alustamise või jätkamise päev. Kõrgkooli elurütmiski tähendab see alati uue ja olulise etapi algust. Nii ka tänava ja nii ka meil TPI-s.

Alustatakse alati uute soovide ja plaanidega, mis loomulikult ei tohi jääda ainuüksi soovideks. Nende elluviimisel aga oleneb palju instituudi kollektiivi iga liikme kohusetundest ja vastutusest.

Augusti algul asusid oma töökohale need 1256 inimest, kes juunikuus said diplomid meie aulast. Usume, et nad, nagu eelmisedki TPI-st ellu lähetatud noored, teevad oma tööd hästi, toovad kasu rahvamajandusele ja hoiavad kõrgel oma koduinstituudi TPI nime.

Uue õppeaasta algus tähendab ühtaegu kolmanda, tööseemstri lõppu — EÜE ridades löi kaasa edukalt ligi 1000 tipikat.

August oli pingeline töökuu neile noortele, kes oma sihtiks olid seadnud viis aastat õpinguid TPI-s. 1. septembril alustavad TPI-s 1290 päevase osakonna uut üliõpilast. Ees seisavad huvitavad, töö- ja elamusrikkad aastad, mis nõuavad aga ka rohkesti visa-

dust, tahtejõudu ja töökust, on maailmavaate ja aktiivse eluhoiaku lõpliku väljakujunemise ajaks.

Algav õppeaasta tuleb töörohke kogu meie kollektiivile. Ka meie instituut nagu Nõukogudemaa teisedki kõrgkoolid lähtuvad eeloleval õppeaastal NLKP Keskkomitee ja NSVL Ministrite Nõukogu määrusest kõrgkooli edasiarendamiseks ja spetsialistide ettevalmistamise kvaliteedi parendamiseks. Et selle määruse nõudeid hästi täita, on vaja meie kollektiivi kõikide liikmete — õppejõudude, üliõpilaste, tööliste ja teenistujate — omapoolset panust.

Tõsist tööd on meie instituut teinud NLKP Keskkomitee otsuse «Ideoloogiatöö ja poliitilise kasvatus-töö edasisest parendamisest» täitmisel. Selle otsuse nõudeist lähtume ka eeloleval õppeaastal, seades oma eesmärgiks rahvamajandusele vajaliku kvalifitseeritud, ühtlasi aga aktiivse eluhoiakuga ja marksismi-leninismi ideede vaimus kasvatatud spetsialistide koolitamise.

Täie teadlikkusega oma tõsistest ülesannetest ja tööviitadega nende ülesannete lahendamisel läheb meie kollektiiv vastu V. I. Lenini 110. sünniaastapä-

vale ja Eesti NSV 40. aastapäevale.

Algaval õppeaastal möödub kolmkümmend viis aastat sõjaõudustest meie maal, 22. septembril kolmkümmend viis aastat tagasi vabastas Nõukogude armee meie kodulinna Tallinna, millel tuleval suvel on au olla Moskva olümpiamängude purjeregati läbiviimise paigaks. Olümpiaüritusse annavad oma panuse paljud tallinlased, sealhulgas ka meie instituudi kollektiivi liikmed. Osaletakse olümpiarajatiste ehitamises, paljud meie üliõpilased jätkavad keeltekursusi, olemaks kvalifitseeritud abilised tuleva suve regati ajal. Olümpia-aasta muudab paljuski pingelisemaks kogu meie õppeprotsessi. Olümpiaürituses osalemine on meile kõigile suur au ja kohustus.

Soovime kogu instituudi kollektiivile algaval õppeaastal jõudu, indu, energiat ja tervist meie ette seadud ülesannete täitmisel!

REKTORAAT
PARTEIKOMITEE
AMETIÜHINGUKOMITEE
KOMSOMOLIKOMITEE

IMMATRIKULEERIMISAKTUS AULAS 1. SEPTEMBRIL KELL 12

Juulikaus võtsid NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu vastu määruse «Kõrgkooli edasiarendamisest ja spetsialistide ettevalmistuse kvaliteedi tõstmisest».

Määrust kommenteerib õppeprorektor dots. Boris Tamm.

Määruses on nenditud, et vaatamata kõrgkoolide tõhusale panusele meie maa rahvamajandusse on nende tegevuses olulisi puudusi.

Rektoraatide ja parteiorganisatsioonide ette seatakse ülesanne keskendada õppejõudude jõupingutused õppe-kasvatustöö ja teaduslik-metoodilise töö parandamisele, tagada loengute tõhusus ja probleemiloom, aktiivseid seminari- ja laboriõppusi. Eriti rõhutatakse kateedri kui kõrgkooli pealüli osa, mis määrab kindlaks õppe-, teadus- ja kasvatusprotsessi sisu ja ühtsuse.

Tunnistatakse vajalikuks laiendada ja tugevdada ka edaspidi kõrgõppeasutuste sidemeid vastavate rahvamajandusharu-

KÕRGKOOI EDENDAMISEKS

dega. Tähtis on, et üliõpilase õpingutes käiks pidevalt käsi-käes teooria ja praktika, et üks täiendaks teist. Nähakse ette harukondlike ministeeriumide ja ametkondade ulatuslikumat osavõttu õppeasutuste materiaalse baasi tugevdamisest. TPI puhul võiks siinkohal tuua näiteks asjalikku koostööd meie keemia-teaduskonna ning Metsa- ja Puidutööstuse Ministeeriumi vahel. Puidutööstuse tehnoloogia kateedri õppehoone rajatakse ministeeriumi abiga teadusliku mõõblitootmiskoostöö «Standard» baasil. Huvitatud on mõlemad pooled — ettevõtte saab meilt kaadrit, meie ettevõtetelt ajakohase õppebaasi. Sellise koostöö näiteid võib tuua teisi — on ju meie kateedrite teadustöö valdavalt elulist laadi, kateedrid teevad lepingulisi töid mitmetele ettevõtetele, s.t. teadus rakendatakse vahetult praktikasse.

Õppeprotsessi täiustamist ja

ettevalmistuse taseme tõstmist teenib määruse nõue, mis käsitleb juhtivate teadlaste ning ettevõtete juhtivate spetsialistide enamat kaasamist kõrgkooli teaduslik-pedagoogilise tegevusse, kodu- ja välismaiste eesrindlike tootmiskogemuste propagandat üliõpilaste seas.

Tunnistatakse vajalikuks tagada metallurgia-, mäe-, nafta- ja gaasitööstuse, ehituse, transpordi, põllumajanduse ja teiste tähtsamate rahvamajandusharude spetsialistide ettevalmistavate õppeasutuste parem komplekteerimine. Kõrgkoolidesse nende rahvamajandusharude mainitud erialadele on lubatud sisseastumiseksamiteta võtta isikuid, kes on lõpetanud keskkooli kuldmedaliga, keskeriõppeasutuse või kutsekeskkooli kiitusega, samuti neid, kelle tunnistusel oli keskmine hinne vähemalt 4,5, kahe eksami tulemuste põhjal hinnete summaga 8.

On ette nähtud ka töö kõrvalt

Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu kohustasid NSV Liidu Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumi ja liidu-vabariikide kõrg- ja keskerihariduse ministeeriume ning kõrgkoolide rektoraate ja parteiorganisatsioone tõstma üliõpilaste poolt marksistlik-leninliku teooria, NLKP ajalooliste kogemuste ning L. I. Brežnevi ja teiste parteijuhtide tööde tundmaõppimise taset. Tugevdada kõigi kateedrite vastutust õppe- ja kasvatusprotsessi maailmavaateline suunitluse eest, juhindudes NLKP Keskkomitee otsusest «Ideoloogiatöö ja poliitilise kasvatustöö edasisest parendamisest».

Nii viimatimainitud otsus kui kõnesolev määrus on ka meie instituudi tegevuse aluseks eeloleval õppeaastal, milleks konkreetsed ülesanded seadsime eile, 30. augustil parteiorganisatsiooni ja instituudi nõukogu ühisel lahtisel koosolekul.

Meie instituudi ametiühingu elus toimub käesoleva õppeaasta algul rida tähtsaid sündmusi, mis oluliselt mõjutavad meie edaspidist tööd.

Septembrikuu jooksul tuleb läbi viia aruandevalimiskoosolekud ametiühingurühmades ning moodustada uued a/ü rühmad esimesel kursusel. Viimane tähendab ka seda, et on aeg tõsiselt mõelda a/ü aktiivi väljaõpetamisele.

Oktoobri esimesel poolel toimuvad aruandevalimiskonverentsid teaduskondades, oktoobri lõpuks on planeeritud instituudi ametiühinguorganisatsiooni aruandevalimiskonverentsi läbiviimine.

On vana tõde, et organisatsiooni tegevus on määratud eelkõige tema algüliliste tegevusega. Meie ametiühingu algülilised on ametiühingurühm, mis moodustatakse vastavalt igas õpperühmas ja allasutuses (kateeder, labor, osakond jne.). Ameti-

TÄHTIS AEG MEIE AMETIÜHINGUS

ühingurühma tööd juhib rühmaorganisator, kes õpperühmas kuulub rühmajuhkonda rühmakolmiku kaudu. Õpperühma töö juhtimine on loomulikult paremini tagatud siis, kui õpperühma a/ü organisator kuulub rühma komsomolibüroo koosseisu. Kateedrite ja allasutuste a/ü rühmaorganisatorite valikult tuleb silmas pidada, et nad ei ole mitte ainult ametiühingu liikmeks kogunud, vaid inimesed, kes võtavad osa vastava allasutuse juhtimisest. Siinjuures olgu märgitud, et a/ü liikmeks ei pea ju tingimata koguma rühmaorganisator ise, vaid selleks võib olla kollektiivi poolt selleks eraldi valitud a/ü aktivist.

Ametiühingu rühmaorganisatoril on suur osa sotsialistliku võistluse organiseerimisel ja

kollektiivi mobiliseerimisel sotsialistlike kohustuste täitmisel, töötajate töö- ja olmetingimuste parandamisel ning puhkuse veetmise organiseerimisel. Ametiühingu rühmaorganisator on see, kes kollektiivi nimel peab nõudma administratsioonilt töökaitsekokkuleppe täitmist.

NLKP Keskkomitee otsus «Ideoloogiatöö ja poliitilise kasvatustöö edasisest parendamisest» seab suured ülesanded ka ametiühinguaktiivi ette. Ametiühingu rühmaorganisatorite tegevus peab olema suunatud kollektiivi liikumisele, loomulikulise aktiivsuse õhkkonna kujundamisele, töö efektiivsuse ja kvaliteedi tõstmisele. Õpperühmade ametiühingu aktiiv peab omalt poolt kaasa aitama, et tulevased spetsialistid omandaksid sügavad ja kindlad erialased teadmised

ning, mis väga oluline, kogemused tööks inimestega, et neis kujuneks aktiivne eluhoiak ja kommunistlik veendumused.

Meie instituudis on rida kausid ametiühingu rühmaorganisatorid: Ene Piho, Vilma Villpõld, Otto Grossman, Linda Lagle, Vera Naljaskina, Milvi Lepp, Maret Rusalep, Mai Talvet jpt., kellelt on mõndagi õppida.

Silmas pidades neid suuri ülesandeid, mis seisavad meie ametiühingu ees, peame ametiühinguaktiivi ja eelkõige ametiühingu rühmaorganisatorite valimisel leidma initsiatiivikaid, autoriteetseid, poliitiliselt arenenud eesrindlikke töötajaid ja paremaid üliõpilasi.

Instituudi a/ü komitee loodab, et aruandevalimiskoosolekutel ametiühingurühmades toimub

ametiühingu töö sisuline arutelu vastavate allasutuste juhtide osavõtul. Oluline on seejuures analüüsida vastava allasutuse sotsialistlike kohustuste täitmist, töötajate töö- ja olmetingimusi jne. Teretulnud on edasi vii kriitika a/ü büroode ja komitee aadressil.

Instituudi a/ü komitee kutsub üles a/ü aktiviste esinema «Tallinna Polütehniku» veergudel artiklitega oma töökogemustest ja a/ü töö probleemidest. Eriti oluline on see nüüd, aruandevalimisperiodil, sest omades küllalt täielikku ülevaadet probleemidest, on lõpuks aruandevalimiskonverentsid teaduskondades ja instituudis võimalised vastu võtma võimalikult asjalikumad ja sisutihedamad otsused ja tööplaanid.

A/ü komitee esimees
TOOMAS TIIKMA

TERE, TIPIKAS!

ESILEHEKÜLJE JUURDE

Väike poiss. Natuke kokkuvõtte. Ema süles. Tipimüts peas. Arvatavasti lilled.

Selgituseks olgu öeldud, et selle hetke peatas fotograaf Sven Arbet filmilindile tänavuste lõpuaktuste aegu meie aulal.

Mis mõtted võivad seda pilti vaadates tulla sügisel...?

* Et iga algus, ka septembri algus võib olla natuke raske.

* Et äsjane tudengikandidaat-praegune esmakursuslane end meie majas esialgu sügugi vapramini ei pruugi tunda kui too väikemees.

* Et talle on tuge vaja — küll mitte ema süle, aga vanemate kursuste ja õppejõudude mõistvat suhtumist.

* Et tal enesel peab pealehakkamist olema — muidu ta esimesest kursusest vaevalt kaugemale jõuabki, oma jalgu alla saabki.

* Et aeg läheb — esmakursuslaseks nagu lapsekski ei jääda eluks ajaks.

* Et viis aastat edasi võib ehk tabada aulast täpselt sama suguse hetke...

Täna aga ütleme

TERE, TIPIKAS!

Igäiks, kes tunneb, et selle teiega tema poole pöördutakse, leiab ses ülemises ehk enese jaoks sobiva sisu.

Lehepäraseks kujundas foto TÕT-i kunstnik Ann Vahakorm.

ÕNNELIKUD NEED, KES SISSE ŠAID

1. septembril immatrikulatsioonikatsel peab aulasse mahutama 1290 rõõmsalt põksuva südamega noormeest ja neidu. Just nüpalju on neid, kes nüüdsest TPI päevase osakonna tänavused esmakursuslased on.

14 noort, kes omasid kuldmedalit või kiitust, astusid eriti vajalikele erialadele ja said sisse ühegi eksamita. 7 sisseastunud tegid esimese eksami viiele ja pääsesid ülejäänutest. Eksperimendi korras läbisid augustieksamid 229 inimest, kogudes kas 8 või 9 palli lisaks keskkooli 4,5-le. (NB! eksperimenti alustasid 361 üliõpilaskandidaati!) 141 «nullikat» hingasid juba möödunud aastal meie TPI-maja akadeemilist hõngu. Ja vaid järelejäänud 1690 vastset esimese kursuse tudengit tegid ausalt ära kõik 4 sisseastumiseksamit, tõestades sellega, et nad väärivad üliõpilase austavat nime.

Nüüd populaarsematest erialadest.

MAJANDUS. Endiste aastate hooga juhib siin TP, tööstuse planeerimine. 30 kohta oli vaja ära jagada 78 avalduse vahel. Ainuke vene õppekeelega majanduseriala, mida Tallinnas õppida saab (teised on Kohtla-Järvel), on raamatupidamine. Sellest ainukesest tuleneb ka suur konkurss: 25-le kohale 92 soovijat. Võrdluseks sama eriala eesti õppekeelega — 39 avaldust.

EHTUS. Tööstus- ja tsiviil-ehituse eriala õpitakse tänava kolmes grupis. Sellegipoolest on 75-st kohast kõvasti vajaka, taotlejaid oli 137. Venekeelse õpperühma 25-le kohale tuli 60 avaldust.

KEEMIA soositumaid erialasid on ikka olnud KÜ, ühiskondlik tootlustamine. Tänavugi oli suhe 1:3.

MEHAANIKAS peetakse enim lugu MA-st, autod ja automajandid. Kahe õppegrupi 50 võimalust tekitasid kenakese konkurentsi 124 tudengikandidaadi vahel.

ELEKTROENERGEETIKA pole eriti kunagi hiilunud suurte numbritega, kui kõne all konkurss. Seegi sügis sarnanes eelmistega. Märkida võib elektriajamite venekeelset eriala, mille 25-le kohale pretendeeris 50 üliõpilaseks üritajat. Järelkonkurss tuli aga siiski välja kuulutada.

Parem on olukord ELEKTRO-AUTOMAATIKAS. Raadiotehnika erialale tuli 65, elektronarvutitele 61 soovijat (mõlemad erialad taas vene õppekeelega). Tundub, et venekeelsete õpperühmade konkursisõel on üldse tihedam (ainuke erand on keemia).

1. augusti seisuga kogunenud avaldustest ei saadud aga täis järgmisi õpperühmi. Keemiateaduskonnas KA, keemiatööstuse protsessid ja keemiakübernetika 10 avaldust, elektroenergeetikateaduskonnas AO, tööstuslik soojusenergeetika 17 avaldust ja AK, maardlate allmaakaevandamise tehnoloogia ja kompleksne mehhaniseerimine 11 avaldust. Eksamitejärgse seisuga aga täideti puuduvald kohad konkurssiga väljajäänute arvel. Varasemad kogemused on näidanud, et enamik selliseid ümberastujaid jääb instituuti püsima, seda enam, et kaks esimest kursust on õppeprogrammid nagunii erialati sarnased.

Esimest korda TPI ajaloo asutakse sellest sügisest keemiateaduskonnas õppima naturaalse ja keemilise kiu ketrust. Esialgu pole see keskkoolilõpetajate seas veel kuigi heas kirjjas, 25-le kohale kogunes 17 avaldust. Võib-olla on asi ka selles, et kaks esimest kursust

õpitakse mitte siin, Tallinnas, vaid Kohtla-Järve üldtehnilises teaduskonnas. Kolm viimast kursust aga ollakse Kaunase Polütehnilise Instituudi täienduskursuse üliõpilane. On vist ülearune öelda, et õppetöö sel erialal käib loomulikult vene keeles. Vastuvõtt hakkab toimuma üle aasta. Järgmisel sügisel asendab seda kangakudumine, samuti esimest korda TPI õppeprogrammides.

Ja tolle pingelise augustiku lõpetuseks pärisime dotsent OLAV AARNALT, vastuvõtukomisjoni vastutavalt sekretäriks lihtsalt nii: mida te ütlete?

«Inimesed, kes vastuvõtukomisjonis töötasid, olid toredate ja tublid, tõsiseid apsidid ette ei tulnud, kergemad lahendused töö käigus. Sisseastujad ise jäid meist küll kaugel, aga eks nii see olema peabki. Ainult suuremate hädalistega tuli silmsilma vastu kokku puutuda, ja sedagi rohkem mammade kui üliõpilaskandidaate endiga. Aga ka pärast 21. augusti suurt koosolekut, pärast mida nimekirjad välja riputati, ei tulnud tugevat lahingut nendega, kes teisele poole piiri jäid.

Suur töö on tehtud, on jäänud veel toimikute vormistamine, andmete lõplik kontrollimine, köitmine. Abi lubati meile III kursuse üliõpilaste käest, kellele meil tegemist jätkub. Ja septembris algab ka teine eksamite voor õhtusse ja kaugõppe-teaduskonda astujatele. Nii et tööd on veel palju.»

Kõrvalolev joonistus käib eksamite kohta. Kas tuleb tuttav ette, augustis eksamitules praadunud?

ESIMEST SÜGIST

Augustikuise eksaminatsioonilabi põdenud, oled Sa, silne abiturient, immatrikuleerimisaktusest alates juba täieõiguslik üliõpilane. Kuigi on seljataga vaid üks päev kõrgkoolis ja seegi esimene ning seetõttu pidune, oled vist juba terve augustikuu jooksul kogenud vahet eelse ja tänase, keskkooli ja kõrgkooli vahel. Oled kuulnud nii mõndagi kõrgkooli keelepruugile omast mõistet nagu näiteks kasvõi seesama immatrikuleerimine. Edasist saavad sulle tuttavaks mõisted dekaan, dekanat, prodekaan, stipendium, jne, jne.

Kõik need ladina keelest pärit sõnad annavad kõrgkoolile osa tema eripärasest ja viitavad kõrghariduse aja- ja arenguloole. Rohkem kui seitsesada aastat tagasi Lääne-Euroopas asutatud esimestes suurkoolides kasutati nii õpetamisel kui asjaajamisel üksnes ladina keelt. Läbi aegade on vanade roomlaste keelepruuk jõudnud tänapäevagi ja kuulub ikka lahutamatuks kõrgkooli juurde.

Abiturientki on ladinakeelne sõna ja tähendab keskkoolist äraminejat. Seda Sa ju oledki, üliõpilaseks said aga pärast immatrikulatsioonaktust. Immatrikuleerimisel (s. t. sissekandmisel matriklisse, mille all mõistetakse üliõpilaste nimekirja) anti sulle tõendina selle kohta, et oled tõesti kõrgkooli kollektiivi üks liige, üliõpilaspilet (matrikel). Ka õpinguraamatu kohta öeldakse üsna sageli matrikel, kuid see pole päris õige. Üliõpilaspileti (ehk matrikli) kaks esimest arvu näitavad, mis aastal võeti pileti omanik üliõpilaste nimekirja, järgmised aga, mitmendana ta sel aastal nimekirja võeti. Näiteks matrikli number 79 500 tähendab — 1979. aastal 500. vastuvõetud üliõpilane.

Ülikooli või instituuti juhivad rektor (lad. k. juht, vaitseja). Tema, asetäitjad on prorektorid,

kes koos rektoriga hoolitsevad õppeasutuse hea käekäigu eest. Neil on suured õigused, kuid veelgi suurem vastutus ühiskonnas ja riigi ees. Rektor, prorektorid ja neid abistavad ametiisikud moodustavad rektoraadi.

Suurt ja vastutusrikast ülesannet instituudi elu juhtimisel täidavad ühiskondlikud massiorganisatsioonid — partei-, komsomoli- ja ametiühinguorganisatsioonid. Koos kõigi õppejõududega on nende ülesanne kasvatada marksismi-leninismi ideedele ustavaid inimesi, kel on materialistlik maailmavaade. Parteiorganisatsiooni juhtimisel täidetakse ka eeloleval õppeaastal edukalt NLKP Keskkomitee otsust ideoloogiatöö ja poliitilise kasvatustöö edasisest parendamisest. Kommunistliku noorena tunned Sa küllap pidevalt instituudi komsomoliorganisatsiooni tegevust, oled ise selles vahetult tegev. Meie kommunistlikel noortel on rida toredaid traditsioone, nagu näiteks igakevadised rahvaste sõpruse päevad, millest Sinagi organisatsioonid võid juba tuleval kevadel osa saada.

Kõige tähtsamad ja olulisemad instituudi elu ja tegevust puudutavad küsimused arutatakse läbi instituudi nõukogus. Nõukogusse kuuluvad rektoraadi esindajad, kõikide teaduskondade dekaanid ja kõige lugupidatumad ning auväärsemad õppejõud.

Iga prorektor vastutab kõrgkooli tegevuse ühe ala eest. Õppetööd juhivad, suunavad ja korraldavad õppeprorektorid (või õppeprorektorid). Teadustöö suunamisega tegeleb teadusprorektor. Teaduse tegemine on pedagoogilise tegevuse kõrval kõrgkooli tähtsamaid tegevusalasid — iga õppejõud peab olema ka

tunnustatud teadusnimine. Teadusprorektori kontrolli alla kuuluvad ka ÜTÜ ja ÜKB. Neadki kaks tähekombinatsiooni saavad sulle õige pea selgeks nagu kolmaski — EÜE, mis ehk enam selgitust ei vajagi. Õpilaseks oled Sa ehk juba hästi tuttav EOM-iga ja tead, et Eesti Üliõpilaste Ehitusmalev on EOM-i vanem vend, kellega sõbraks saamine vähemalt üheksa suveks peaks tudengite arvamusel mõõda lausa poolkohustuslikult üliõpilaselu juurde käima. Liigub ringi selline, olgu küll liialdatud ütlemine, et kes pole olnud malevas, ei tea tudengielust pooltki. Tule ja vaata järele, kuidas siis selle malevaga ikka on. ÜTÜ on Üliõpilaste Teaduslik Ühing, ÜKB aga Üliõpilaste Konstrueerimisbüroo ja ega ilma nendeta vist päris tudengiks saada.

Suurkooli majanduselu juhatavad haldusprorektor, seistes hea selle eest, et oleksid olemas materiaalsed tingimused õpetamiseks ja õppimiseks — auditooriumeis soojus ja valgus, vajalik mööbel ja vajalikud õppevahendid.

Instituut jaguneb vastavalt erialadele teaduskondadeks. Meil on kuus päevast teaduskonda: elektroautomaatikateaduskond, elektroenergeetikateaduskond, mehaanikateaduskond, keemiateaduskond, ehitusteaduskond, majandusteaduskond. Iga teaduskonna eesotsas seisab dekaan, kes koos prodekaani ja neid abistavate nimistega moodustavad dekanadi. Et dekanati on Sul ikka vahetevahel või päris sageli asja, selleski veendumine õige pea. Igas teaduskonnas on mitu kateedrit. Kateeder kujutab endast ühe eriala õppejõudude kollektiivi, keda suunab professori või dotsendi kutset omav nimekas teadlane-

pedagoog, kateedri juhataja. Teatavasti on õppeaineid, mis esinevad iga eriala õppeprogrammis. Nii näiteks tuleb igal tulevasel inseneril või insener-ökonomistil õppida filosoofiat, NLKP ajalugu, poliitilist ökonomiat, teaduslikku kommunismi. Kõik nimetatud ainet kateedrid on koondatud ühiskonnateaduste teaduskonda. Esimesel kahel kursusel tuleb tulevasel inseneril õppida rida üldaineid — füüsikat, graafikat, võõrkeeli, matemaatikat, teoreetilist mehaanikat, teha kaasa kehalise kasvutuse tundides. Nende ainet kateedrid kuuluvad üldteoreetiliste õppeainete teaduskonda.

Kuuele teaduskonnale võime seega lisada veel kaks — ühiskonnateaduste teaduskonna ja üldteoreetiliste ainet teaduskonna, veel ka kaugõppe teaduskonna ja õhtuse teaduskonna ning Kohtla-Järve üldtehnilise teaduskonna. Kokku lugedes saame TPI kohta üksteist teaduskonda.

Mõnikord tekitab segadust asjaolu, et ülikooli õppejõududel on korraga kaks nimetust — teaduslik kraad ja teaduslik-pedagoogiline kutse.

Pisut selgituseks. Teaduslik kraad antakse edukalt kaitsnud teadusliku uurimistöö, dissertatsiooni ehk väitekirja eest, teaduslik-pedagoogiline kutse aga viljaka õppetöö eest kõrgkoolis. Kui teaduste kandidaat on aastate jooksul näidanud oma võimeid ka pedagoogilisel alal ja jätkanud uurimistööd, antakse talle dotsendi kutse. Kõrgkoolis õpetav teaduste doktor võib saada professori auväärse nimetuse. Küllap oled Sinagi kuulnud tervet rida anekdoote hajameelsetest professoritest, kes muna ja kella segi ajavad või iseennast peeg-

list ära ei tunne. Kas need jutud ka kõik paika peavad või ei, seda võid ise näha, kuf eksami-kaua teisel poolel istub auväärne professor...

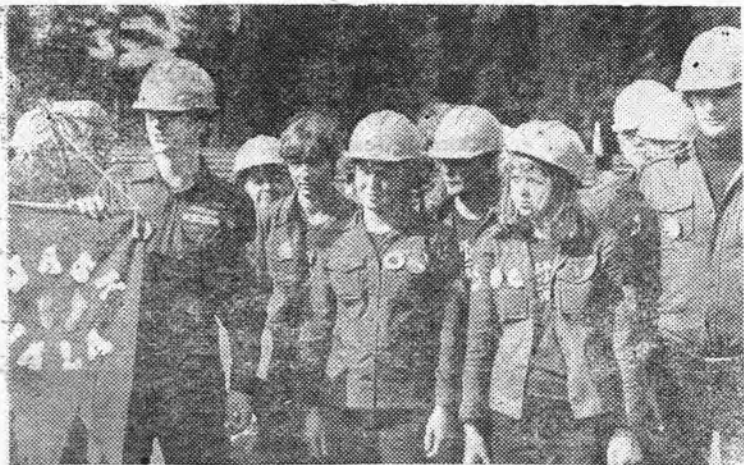
Mõningaseks probleemiks meie maja uustulnukaile võib olla ka õigete ruumide ülesleidmine. Keerulist pole selles tõi küll midagi, vaja on vaid pisut süsteemi tunda. TPI Mustamäe-hoonestu koosneb viiest õppehoonest, iga hoone (kõnekeeles tihti ka korpus, aga eesti keeles kõlab kenamini hoone) number on esimese korruse koridoris suurelt näha. Üldjuhul saabki iga ruum tähistuse selle järgi, mitmendas hoones ta asub. Kõige lihtsam märgistusvariant võiks olla selline: 5-310. 5 tähendab, et tegemist on ruumiga viiendas hoones, 310 näitab kätte ruumi järjenumbrist selles hoones ja viitab kolmandale korrusele.

Õppimise kõrval pakub meie instituut muudki tegevust. Keda kuhu ja millal kutsutakse, selle kohta pannakse info välja esimese ja viienda hoone teadetahvlitele, mida Sul õige sagedasti tasub silmas pidada. Võid sporti teha, tantsida või laulda, võimalusi on mitmeid. Avaatad enda jaoks küllap õige varsti õdusa paiga vanas Glehni lossis — tänases TPI Taidlejate Majas. Muidugi pead oskama oma aega jaotada nii, et hobid ei läheks pahuksisse igapäevast, õppimisega.

Vist märkad isegi, et Sulle kui esmakursuslasele on viimasel ajal pööratud õige palju tähelepanu. Eks paista see käesolevast lehenumbriki. Ja eks ole kõikide heade soovide taga pisut manitsustki: et sissesäämisrõõmu sisse töötahe ja enesedistsipliin ära ei kaoks, et röömsale algusele immatrikuleerimisaktusel ei järgneks kunagi nii vastupidise sisuga ja kurba toimingut nagu eksmatrikuleerimine, s. t. üliõpilaste nimekirjast enneaegne kustutamine.

▲ Nii mindi avamiselt

▲ Ohutustehnika tundmise ilmekas näide

▲ Mitme mehe töö ja katus saab kähku korda

▲ Kellut peab lähedalt tundma iga arhitektuuritudeng, arvas Taina Kinnunen

30. 06. kell 11.25 kuni 30. 08. kell...

Jah, malevasuve lõppu kellaga enam ei mõnda. Juuni viimasel keskpäeval mindi, mõtetes usk ja lootus — küll läheb korda. Ja eks ta enamasti läkski. See suvi, see EÜE-79. Igapäev oma ja üle 2000-ndele ometi ühine. Mõõdanikku jäid solidaarsusnädal imperialismi, rassismi ja agressiooni vastu võitlevate maade noorsoo ja lastega, Tallinna regiooni laupäevak Pirita purjespordikeskuses, regioonide kokkutulekud ja suur kokkutulek Kehtnas. Igapäevane töö ja kordumatud õhtud, vaheldusrikkad nädalavahe-tused ja prii küüditamine maanteedel on aastaks taas lahus malevavormist.

Kui malevalehe toimetuses käisime ja esimese TP jaoks pilte küsisime, otsis Tiit Matsulevits niisuguseid, kus ka tipikaid peal oleks. Paar võtet ongi Vaskjala rühmast, kus palju meie instituudi tudengeid, üks on tehtud avamisel (kõige naeravamad näod) ja üks Niguliste kirikus. Seal töötasid TPI Budapesti ja ERKI Brno interühmad. Pildile jäid aga hoopiski Taina Kinnunen Hel-singi Tehnikäilikoolist ja meie automaatika-tudeng Aivi Luks.

Fotode autorid on Dmitri Prants, Faivi Kljutšik ja Ivo Pilve.

2. septembril on Leo Võhandu juubel. 50. Ja ärgem lisagem lohutuseks, et ega seda polegi väga palju. Kõrvaltvaatajale paistavad Leo Võhandu esimese poolsajandi tööd ja tegemised nii laialdastena, et neist jätkuks mitmele keskmisele inimesele terveks eluks. Ja järg muudkui tuleb, nii et ümmargune sünnipäev pole Leo Võhandu jaoks kaugeltki mitte kokkuvõtete tegemise aeg, vaid täies jõus elu- ja vaimusära kiirgava isiksuse tähtpäev, millest on tavaks pikemalt rääkida või kirjutada.

Et ülalõeldu ei ole ainult juubeliviisakus, vaid tõsiasi, seda kinnitavad Leo Võhandu kolleegid, nõuküsijad, tuttavad ja õpilased.

Juubeli puhul on kombeks loetleda juubilaril haid ning tarku tegusid. Leo Võhandust kõneldes võib eelkõige mainida tema isiksuse mõjuvõimet. Kindlasti on neid, kelles niisugune mõjuvõime protesti tekitab, sest kes meist ei tahaks ise olla mingi «-konna» (õpilaskonna, kolleegkonna, seltskonna) keskpunkt. Siiski on paljud Leo Võhandu tuttavad valmis kuuluma hetkeks või enamaks tähelepanelikkuse ringi, mida valitseb juubilaril vestlus- või veenmis-eeskus, esprii ja eruditsioon.

Tundub, et vaimulma keskpunkt ongi seal, kus on Leo Võhandu.

Opetajaid on mitmesuguseid. Leo Võhandu on mees, kes kogu oma tegevuse kestel on ehtsa põlisriikka heldusega jaganud ideid. Neid on jätkunud peale infolehtede ja veel bioloogidele, arstidele, sotsioloogidele, ehitajatele, mehhaanikutele, automaatikutele... lõpetagem, sest kas juubilar isegi täpselt mäletab, kellele veel. Mida on Leo Võhandu vastu nõutnud? Ei midagi, sest miljonär peenraha ei loe.

Kuid jätkem nüüd juubelikohased (Võhandu puhul küll ka igal teiselgi päeval sobivad) tundepehanguid ja siirdugem kuivade faktide valda.

Leo Võhandu on mees, kes oskab (või tunneb) 11 võõrkeelt; on males meistriskandidaat; on eesti bridži taseme põhiline tõstja ja bridži teoreetiliste artiklite vahendaja; on kõva võrkpallikäsi arvutuskeskuste ja muidu kokkuvõtetele; on infolehtede erialale Polütehnilises Instituudis aluse pannud; on olnud paljude ühiskondlike organisatsioonide juhatuses. Praegu on Leo Võhandu ENSV MN Arvutustehnika komisjoni liige, ENSV TA Arvutustehnika Nõukogu

liige, Üleliidulise Sotsioloogia-instituudi ekspert, ühingu «Teadus» väliskomisjoni liige, ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumi Teaduslik-Tehnilise Nõukogu sektsiooni juhataja, Tallinna TTK «Algoritm» Nõukogu liige. Ja mis järeldub? Võõrkeelteoskus ning kiire orienteerumisvõime teevad Leo Võhandust hindamatu infovahendaja kolleegide ja teistegi abivajajate jaoks. Komanderingutel leiab ta jäljeküti eksimatusega õige allika, kust saada raamatuid või kus teha paljundusi.

Noorpõlve maleharrastus on Leo Võhandule jätnud vähemalt ühe märgi, hüüdnime Bot Võhandu, mis tuleb sellest, et tema suur eeskuju on Botvinnik

Infoteaduse vaimse isana on Leo Võhandu oma kabinetist teinud mitteametliku konsultatsioonipunkti, mille ukse tagant ei kao elav järjekord (temaga ühes ruumis töötamine on seetõttu muide üsna tülikas). Mõnigi juhendatav või aspirant lahkub sealt, kaenla all patakas väärtuslikku teavet ja südames mure, sest põlgotina sööda Leo Võhandu ka õpilastele igakeelset kirjandust ette ja kuidas sa ütled, et ei oska tšehhi või jaapani keelt, kui juhendaja Võhandu on nad ära õppinud kogu oma suure töökoorma kõrvalt.

Ning et teaduse- ja spordimehest Leo Võhandust kõike olulist teada, olgu veel öeldud, et nagu rätsep ei saa iial õiget kasukat selga, ei ole Leo Võhandu, kes on «valmis teinud» 12 kandidaati ja 1 doktori, ise veel jõudnud doktorikraadi saada. Doktorikraadi saamine on dotsent Võhandu puhul loomulikult ainult aja küsimus. Me loodame, et ta on mõni aeg egoistlikum kaasinimeste suhtes, jätab enesele rohkem tunde isikliku elu (loe: personaalse teadusliku töö) jaoks ja vormistab peagi soliidse, tohutule tööpagasile toetuva doktoridissertatsiooni.

Kolleegid informatsiooni töötlemise kateedrist

Möödunud hooajal toimus 33 õhtut, programme oli ligi 60. Põhiüritus oli eesti filmide festival, mis tõi kokku 40 professionaalide ja harrastajate filmi. Olgu, et tegu oli ühe klubi raames toimuva ja seega mitteametliku festivaliga, oli see objektiivselt ometi meie vabariigi 1978. a. filmitööstuse parimiku ülevaatus. Sellest ka suur vastutus, mis kõigile meie klubi liikmetele langes.

Kuidas ülesandega toime tulime? Ilmselt rahuldavalt. Isegi vabariiklikus ajakirjanduses on ilmunud rida artikleid, neist osa poleemilisi, mis näitab laiemat huvi ja tähelepanu festivali vastu. Tundub, et filmiklubi olemasolu üks õigustus on sellise laia filmiülevaatus korraldamine. Klubi liikmed teavad, et selle ümber murdsime kevadel kõige enam piike. Tuleb tunnustada, et meie suurest liikmeskonnast osales festivalis regulaarselt umbes 1/3. See näitab, et mõnelt ei suutnud me õhtuid küllalt huvitavalt üles ehitada ja et suurel osal meie senistest liikmetest puudub tõsisem huvi meie vabariigi filmikunsti saavutuste ja arengu vastu. Õhtute haaravam, originaalsem ja sisutihedam ülesehitamine jääb juhatuse õlgadele. Teisalt näib, et klubi liikmete hulgas on arvukalt inimesi, kel siiski puudub tõsisem huvi filmikunsti vastu. Julgen väita, et viimastel aastatel ei ole klubis nõrku filme olnud. Kuidas aga seletada õhtule hilinejate, filmi keskel lahkujate hulka? Kas ainult meie nõrga distsipliini- ja

Kevadell tegime teatavaks mõned abinõud olukorra parandamiseks alates juba käesolevast hooajast. Klubi juhatus kaalus veel kord tõsiselt liikmete registreerimise uut korda ja otsustas järgmist. Kuna möödunud hooaja algul ei informeeritud klubi liikmeid täpselt kavandatud muudatustest, jätta XIV hooaja liikmete vastuvõtu kord samaks nagu eelmistel aastatel. Liikmete vastuvõtu uus kord teha teatavaks sügisel esimesel klubi õhtul ja juhendada

sellest liikmete registreerimisel XV hooajaks.

Mida mõista liikmete vastuvõtu uue korra all? Lihtsalt seda, et eesti filmide festivalist osavõtt on kohustuslik kõigile klubi liikmetele. Teadagi võib ette tulla takistusi, mis segavad kõigil õhtutel käimist. Seepärast otsustas klubi juhatus nõuda osavõitu vähemasti pooltest festivali õhtutest. Seega siis järgmisel, XV hooajal, toimub klubi liikmete vastuvõtt küllastuse aktiivsuse alusel. Peale liikmestaatuse seame XV hooajast sisse ka liikmekandidaadi staatuse. Liikmekandidaatidele toimub täiendav filmi-ajaloo tsükkel, mis aab tõstab tundvalt abonemendi hindu. Liikmetele on planeeritud mõned eriohtud. Seega siis lähidalt — aktiivsuse stimuleerimine.

XIV hooaja põhiürituseks jääb TPI III filmifestival — eesti filmitööstuse parimik anno 1979. Festivaliõhtuid toimub orienteeruvalt tosin. Nüüd on põhjustanud klubi õhtute pikkus. Püüame sellest «esteetilise piiramise klubi» kuulusest lahti saada, mis puutub õhtute pikkusesse. Enamasti on see aga tingitud programmide tähtaegade muutumisest meist mitteolenevaid põhjusil. Jääb valida, kas näidata kõik või üldse mitte näidata.

Lähenevad olümpiamängud toovad üht-teist ka meie programmi, nagu seda möödunud hooajal juba näitasid rumeenia, jugoslaavia, itaalia jt. spordifilmide programm. Plaanis on esitada programm eesti sportlastest olümpiamängudel. Ka selle palume kokku panna V. Paasil.

Filmiajaloo osas kavas filmid F. Ermlerilt, taani režissöörilt C. T. Dreyerilt, ameerika dokumentalistilt R. Flahertylt jt. Uuemast filmiloomingust on planeeritud L. Bunueli, F. Fellini, L. Malle's jt. filmid. Enamasti programme täpsustub nagu ikka alles töö käigus.

TIIT MERISALU

TÖÖLE!

III kursusel õpib meil kokku 1025 üliõpilast. 2.—29. septembrini minnakse kõik see mees tööle kes maale, kes linna, kes jääb instituuti. Põllutöödele läheb tänava meilt 300 tudengi ringis. Vähe muidugi, aga... olümpia!

Majandusteaduskond läheb Viljandi, keemia- ja elektroautomaatikateaduskond Kingisepa, elektroenergeetika-, elektroautomaatika-, ehitus- ja mehhaanikateaduskonna tudengid aga Paide rajooni. Rakvere rajooni «Viru» kolhoosi läheb Kohtla-Järve üldtehnilise teaduskonna III kursuse ja siit mehhaanikute väike grupp. Haapsalu rajooni Martna kolhoosi sõidavad paarkümmend elektroenergeetika- ja majandusteaduskonna üliõpilast.

Tallinna RSN Täitevkomitee käsutusse minevad üliõpilased hakkavad tööle nii olümpiaobjektidel kui ka mõnede Tallinna ettevõtete alluvuses.

Mitmed 30-liikmelised grupid jäävad aga instituudi alluvusse ja kateedrite juurde. Ehitusjaoskonnas tehakse remonditööd (majandusteaduskonna auditooriumid, ühiselamud), töötatakse ka vastuvõtukomisjoni, konstrueerimis-eksperimentaalosakonna, kehalise kasvatus- ja tsiviilkaitse kateedrite juures ning mujalgi. JÕUDU!

REISIKIRJADE VÕISTLUS

KUS KÄISITE? MIDA NÄGITE?

Iga sügis on TP-sse toonud kenakese hulga kirjutisi ühise nimetajaga REISIKIRI. Ajendatud on nad mõistagi möödunud süve kirevusest: on ju meie tudengeil võimalus suve veeta küll praktiliselt teisi maid ja rahvaid nähes, küll malevõistlustes.

Teeme tänava õige nii, et kuulutame kohe esimeses numbris välja REISIKIRJADE VÕISTLUSE.

Tingimused:

1. Osa võivad võtta KÕIK TPI KOLLEKTIIVI LIKMEMED.
2. Kirjutada võib nii Nuustakust kui Pariisist või neist paigust, mis nende kahe koha vahele või kõrvale mahuvad. Aga lugu olgu reisikiri.
3. Kirjutis varustage märgusõnaga.
4. Töö juurde pange kinnine ümbrik, kus on sees autori täielik nimi, õpperühm või amet, kodune aadress ja telefon.
5. Tähtaeg 15. oktoober.
6. Parematele PREEMIAD.
7. Maksimaalne pikkus 3 masinakirjalehekülge.

Ja veel üks soovitus: kirjutage HUVITAVALT, püüdke leida oma kirjutisele ainult Teile omane vaatenurk.

Kerget sulge!

Valmistööd saata või tuua TP toimetusse (NB! toimetus asub nüüd uues ruumis 3-204, tel. 537-261).

Trükkikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник». Типография «Южисэлу», Пиек, 40/42. Toimetuse aadress: 200026 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, tuba 204, tel. 537-261. Адрес редакции: 200026 Таллин, Эхитаяте тее, 5, ТПИ 3 корпус, комната 204, тел. 537-261.

«TALLINNA POLÜTEHNIK» «ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИК»

Hind 2 kop. Tell. nr. 1593 MB-08303

Vastutav toimetaja G. HAZAK

TPI Filmiklubi liikmete registreerimine toimub järgmiselt: Möödunud hooaja liikmete ümberregistreerimine toimub klubi liikmekaardi esitamisel koos isikutunnistusega.

T 4. 09.

N 6. 09.

kella 16—18, ruumis 5-314.

Uute liikmete registreerimine toimub üliõpilaspileti või isikutunnistuse esitamisel

T 11. 09.

N 13. 09.

T 18. 09.

N 20. 09.

T 25. 09.

N 27. 09.

kella 16—18, 5-314.

Igal vastuvõetupäeval registreeritakse kuni 60 liiget. Palume kõigil täita alltoodud ankeet ja võtta see registreerimisele kaasa!

TPI Filmiklubi ankeet liikmete ümberregistreerimisel XIV hooajale 1979/80 a.

1. Mitu aastat olete olnud meie klubi liige?
 2. Mitmest klubi möödunud hooaja õhtust osa võtsite?
 3. Mitmel korral võtsite sõna (esitasite küsimusi) aruteludel-kohtumistel?
 4. Mitmest eesti filmide festivali õhtust osa võtsite?
 5. Mitu filmi vaatate aastas üldse?
 6. Millist 1979. a. nähtud filmi peate parimaks?
 7. Teie hinnang klubi tööle: mis oli hea?
 - mis oli halb?
 8. Miks soovite olla meie klubi liige?
 9. Teie perekonna- ja eesnimi ning lõppeva hooaja liikmekaardi nr.
- Teie töökoht, amet, vanus, parteilisus, haridus

TPI Filmiklubi juhatus tänab Teid! Uued liikmed täidavad p. 5, 6, 8, ja andmed.